

Nyhetsbrev december 2018

Snart är ytterligare ett händelserikt år inom Samverkan Stockholmsregionen till ända, ett år med såväl utvecklande aktiviteter som operativa insatser. Ett stort tack till er alla som på olika sätt och i olika roller bidrar till detta.

Med detta nyhetsbrev vill vi summera hösten och passa på att flagga för de större samverkansaktiviteter vi har framför oss 2019.

*En riktigt God Jul och Ett Gott Nytt År!
Ola Slettenmark, Samordningschef*

Ny målbild för Samverkan Stockholmsregionen

Bakgrund och vägen fram för ny målbild

Under hösten har fokus legat på att ta fram en ny målbild och inriktning för det gemensamma arbetet 2019–2022 inom Samverkan Stockholmsregionen. Arbetet startade redan i våras då inledande diskussioner genomfördes i regionala samordningsgruppen och chefsgruppen.

Ett omfattande bakgrundsunderlag har också tagits fram med utgångspunkt i utvärderingar av händelser och övningar och genom diskussioner i ordinarie möten för samverkansnivåerna.

I september genomfördes särskilda målbildsworkshops för samtliga 37 aktörer och nivåer där deltagarna bidrog med synpunkter, behov och framtidsvisioner. Ett första utkast togs fram och har i omgångar varit på remiss och justerats för att den 14 november slutligen presenteras vid Regionala rådet för en första inriktning.

Fyra års utveckling

En stor utveckling av samhällets samlade förmåga till hantering av samhällsstörningar har skett under den relativt korta tid regionens aktörer tillsammans har bedrivit strukturerat arbete inom Samverkan Stockholmsregionen.

Etablerade nätverk som gemensamt driver utveckling, gemensam struktur, arbetssätt och rutiner som möjliggör och effektiviserar snabb samverkan, omvärldsbevakning och samlade regionala lägesbilder som ger stöd för effektiv hantering, samordnad kommunikation för ökad kommunikativ effekt, ökad kunskap om och förståelse för varandras verksamheter och ett gemensamt arbete som innebär ett stöd för utveckling i egen organisation, är några av de värden av det gemensamma arbetet som har lyfts av aktörerna.

Ny målbild framtagen

Nu är målbildsdokumentet för 2019–2022 framtaget och skickas ut för kännedom. I början av 2019 antas dokumentet formellt.

Målformuleringarna utgör en samlad syn och ambition på de områden där aktörerna de kommande fyra åren uttalat vill lägga energi och

Aktörer

Kommuner i Stockholms län • Kustbevakningen • Länsstyrelsen Stockholm • Mellersta militärregionen, Försvarsmakten
Polismyndigheten Region Stockholm • SOS Alarm • Stockholms hamnar • Stockholms läns landsting • Storstockholms brandförsvär
Södertörns brandförsvärsförbund • Brandkåren Attunda • Trafikverket

www.samverkanstockholmsregionen.se • e-post: info@samverkanstockholmsregionen.se • twitter: [@samverkan_sthlm](https://twitter.com/samverkan_sthlm)

resurser på att erhålla nya förmågor eller utveckla nuvarande förmågor.

Målområden: Uppfyllda grundförmågor, säker informationsdelning, omvärldsbevakning och lägesbild, förberedda inriktningar, virtuell och fysisk samverkan, samordnad kommunikation, anpassning till totalförsvarsplanering, robusta system, kontinuitet och uthållighet och kompatibel stabsstruktur.

För respektive målområde ska årliga verksamhetsplaner och aktiviteter tas fram.

Aktiverat läge – samverkan vid händelser

Under andra halvåret 2018 har förhållandevis få störningar inträffat i regionen och vi har gått in i aktiverat läge vid 7 tillfällen. Sommarens omfattande skogsbränder drabbade främst Gävleborgs, Dalarnas och Jämtlands län och ledde inte till aktiverat läge inom Samverkan Stockholmsregionen, även om brandrisken var extremt stor även i vår region, ett stort antal mindre bränder hanterades och totalt eldningsförbud rådde under perioder vilket föranledde kommunikationssamverkan. Ett flertal aktörer i regionen bidrog också med personellt stöd och expertkompetens till de mest drabbade länen i norra Sverige.

Aktiverade lägen juli-december

Sedan i juli har följande lägen hanterats:

- Pendeltågsstationer i city stängs (13 jul)
- Info med anledning av bilbränder i Gbg (14 aug)
- Rakelbortfall – nationellt, för kännedom (24 aug)
- NMR och Strike Back-demonstrationer i Stockholm. Aktiverad samverkansstab 25 aug.
- Uppstart/planering med anledning av troliga demonstrationer 1 sept. (28 aug). Samverkansstab förbereddes, men avbröts 31 aug
- efter att NMR inte fått demonstrationstillstånd.
- Olja i skärgården och sotutsläpp (6–12 nov)
- Brand i bussdepån i Hornsberg (26 nov)

Därtill har aktörerna vid ett 30-tal tillfällen under juli-december informerat varandra genom informationsunderrättelser (information för kännedom) i WIS.

Inför NMR-demonstrationen 25 augusti genomfördes en gemensam planering som ledde till genomförande av samverkansstab och operatörskluster. Både planeringen och genomförandet löpte mycket väl. Händelsen gav bl.a. möjlighet att pröva samverkan mellan samverkansnivåer och att utvärdera en ny rutin för lägesbildshantering där differentierade lägesbilder till direkt och indirekt berörda distribuerades.

Projektarbete

Gemensam samverkansetablering

I juni avslutades projektet *Gemensam samverkansetablering*. Uppdraget har varit att etablera samverkanslokaler och metodik för bl.a. operatörskluster, samverkansstab och ytterligare gemensamma behov, vilket har gjorts.

I den aktörsgemensamma beredningen konstateras att arbetet lett till goda effekter som bör fortsätta uppnås tillsammans. I detta bör ingå att undersöka alternativa och/eller kompletterande arbetssätt. Projektet har utifrån detta övergått i en slutlig beslutsprocess kring hur förslagen samlat ska tas vidare och finansieras. I väntan på beslut är lokalerna i beredskapsdrift och nyttjas minst en gång i månaden för att upprätthålla förmåga. De forum som startades under projektet har övergått i linjedrift och hanterar nu löpande utveckling och uppföljning av samverkan i larm- och ledningsperspektiv för blåljus och trafikaktörer. Projekt- och utvärderingsrapporter håller på att sammanställas och kommer publiceras på den gemensamma webben.

Internationellt projekt- Counter Terrorism Preparedness and Societal Resilience, CTPSR

Samverkan Stockholmsregionen deltar sedan i juli i projektet CTPSR, *Counter Terrorism Preparedness and Societal Resilience* tillsammans med stadsregionerna London, Manchester, Paris, Rotterdam och Barcelona. Projektet syftar till att utbyta erfarenheter och sammanställa goda exempel mellan städerna inom ett antal områden med utgångspunkt i samverkan.

Varje stadsregion har fått leda ett område var. Vi har fått i uppdrag att driva det spännande området *Strategic Coordination arrangements*, dvs. hur vi på bästa sätt ur samhällets perspektiv och på inriktande nivå organiserar och driver arbetet före, under och efter ett attentat. Projektet koordineras av London Resilience Group och ska avrapporteras hösten 2019. Projektet drivs kombinerat genom telefonmöten och kvartalsvisa möten. Den 14–15 mars står Stockholm värd för vårens möte.

Genomförda aktiviteter och beslut under hösten 2018

Nedan ett urval av aktiviteter som genomförts inom ramen för det gemensamma arbetet inom Samverkan Stockholmsregionen under hösten, utöver arbetet i de etablerade forumen:

- Regionalt råd (1)
- Regional chefsgrupp/inriktande - forum (4)
- Regional samordningsgrupp/utökad (4)
- Veckovis samverkanskonferens jul-dec (26)
- Verkställande forum (4)

Beslut

Beslut som har fattats av Regionala chefsgruppen under hösten:

- Beslut om att genomföra samverkanskurs för verkställande nivå som del av det regionala utbildningskonceptet (*se under utbildningar*)
- Beslut om att övergå från individuell till funktionell förmåga för rollen Regional kommunikationskoordinator (*se under Gemensamma resurser/funktioner*).

Utbildningar hösten 2018

Under hösten 2018 lanserades en ny utbildning: *Regional samverkanskurs, verkställande nivå*. Utbildningen ingår sedan i höstas i ordinarie kursutbud inom Samverkan Stockholmsregionen och kommer att hållas 4–6 gånger per år. Syftet med kursen är att öka kunskap och förståelse för olika aktörers roller, ansvar och behov vid svåra händelser, att tydliggöra hur regionen bedriver samverkan för att hantera olika händelser och vilka redskap/stöd som finns att tillgå. På så sätt säkras organisatorisk kunskap och förutsättningar för nätverkande och lärande. Kursdeltagare är personer som arbetar med inre och yttre ledning vid Polisen, räddningstjänsten, Trafikverket, SOS Alarm, och Landstinget (akutsjukvård & lokaltrafik).

Under hösten har även följande förmågehöjande utbildningar genomförts:

- Regional samverkanskurs RSK, Utö (Länsstyrelsen)
- Introduktion regional samverkan - inriktande nivå
- Introduktion regional samverkan - samordn. nivå
- WIS-utbildning

Utbildningstillfällen har också genomförts hos aktörer, t ex SLL – regional sjukvårdsledning och Regeringskansliet.

Arbete i temaområden

Säkerhetsskydd

Temaområde Säkerhetsskydd har genomfört ett flertal arbetsgruppsmöten och arbetat med genomförandet av regionala handlingsplanen:

- Utbildning av säkerhetsskyddschefer
- Förmåga till säker informationsdelning
- Tydliggörande av regionala beroenden

Under nätverksmötet i november lanserades ett antal stödjande dokument som bygger på att parterna delar goda exempel och på det sättet avlastar varandra i arbetet. Säkerhetspolisen finns sedan hösten med i temaområdet och bidrar stort till vidareutveckling av arbetet.

Kommunikation

Kommunikatörsnätverket har genomfört fyra möten under hösten där fokus bland annat har legat på att ta fram förberedda, samordnade budskap inom flera områden. Erfarenheterna från bland annat attentatet 7 april, från störningar pga. snö och halka och andra händelser har visat att förberedd och förankrad kommunikation är till stöd för aktörerna och ger större effekt i den samlade kommunikationen, inte minst i det inledande skedet. En förbättrad förmåga till kommunikation på andra språk, och proaktiv kommunikation vid eldningsförbud har också varit områden för nätverkets arbete.

Temadag kriskommunikation genomfördes 20 november med ett stort antal deltagande kommunikatörer inom regionen. Bland annat diskuterades erfarenheter från sommarens skogsbränder, den pågående totalförsvarsplaneringen (ur kommunikativt perspektiv) samt valet, informationspåverkan, näthat och förtroendet för samhällets kommunikation.

Krisstöd

Temaområde Krisstöd är det senaste tillkomna fokusområdet och startade sitt arbete under hösten. Arbetet leds av SLL och inledande fokus har varit att lansera det nya vägledningsdokumentet för krisstöd i regionen samt att starta upp arbetet i arbetsgruppen och formera det regionala nätverket. Ett första nätverksmöte

planeras till maj-19. I arbetsgruppen ingår bl.a. SLL, kommunrepresentanter, Polisen, Stockholms Stift, Röda korset samt Myndigheten för stöd till trossamfund.

Övning

Inom temaområde Övning har dess arbetsgrupp genomfört åtta möten under året. På mötena synkroniseras inkomna förslag, önskemål och inbjudningar när det gäller samverkansövningar så att den övningsverksamhet som genomförs i länet ger optimal effekt. I mångt och mycket handlar det om att övningar, där andra aktörers resurser önskas tas i anspråk, tidsätts och planeras på sådant sätt att önskad medverkan faktiskt kan tillhandahållas.

På samverkanstockholmsregionen.se finns ett kalendarium även innehållande en övningskalender där övningar i regionen redovisas. Genom att visa upp vad som är på gång ges möjlighet för andra aktörer att ansluta sig till övningar som planeras (som deltagare eller observatörer) samt inte minst att anpassa egen övningsplanering så att det inte uppstår krockar eller konkurrens om aktörernas resurser.

Forum för samhällsskydd och beredskap

Forum Samhällsskydd och beredskap genomfördes 25–26 oktober. Fokus för forumdagarna var den pågående totalförsvarsplaneringen, ur nationellt och regionalt perspektiv. I samband med dagarna genomfördes även utökad regional samordningsgrupp.

Uppföljning av Övning Markus, 25 april

Under höstens uppstartsmöten på samordnande och inriktande nivå presenterades och diskuterades den slutliga utvärderingsrapporten av samverkansövning Markus. Rapporten

sammanfattar övningens genomförande och hur de olika övningsmålen har uppnåtts. Utvärderingsrapporten lyder under OSL 18:13 och har levererats i tryckt form till ansvariga representanter hos aktörerna och har inte delgivits/spridits digitalt.

Flera av erfarenheterna från övningen har redan omsatts och genomförts i aktörernas vardagsarbete. De större frågorna och utvecklingsarbetet kommer att utgöra underlag för regionala chefsgruppen och regionala samordningsgruppen att ta ställning till utifrån ambition och resurs och har lyfts i målarbetet 2019–2022. Merparten av åtgärderna ligger dock inom ramen för färdighetsträning, utbildning av redan beslutade rutiner och pågående arbeten. För att nå en ökad enskild och gemensam förmåga är som vanligt respektive parts enskilda arbete avgörande för att nå framgång.

Val 2018

Gemensam planering av valet 2018

Efter beslut av Regionala chefsgruppen genomfördes en gemensam planering för valet 2018, med fokus på att säkra valets genomförande. Ur gruppen Regionala Samverkanskoordinatorer utsåg chefsgruppen Anders Edstam, SBFF till planeringskoordinator och Carolina Paasikivi, Polismyndigheten, till biträdande. Samordningskansliet gav stöd i arbetet genom Karin Källström (övergripande samordning) och Inger Frendel (kommunikation). Det aktörsgemensamma arbetet rörande valet syftade till att verka för att information delades mellan aktörerna för att underlätta och effektivisera respektive aktörs arbete.

Gemensamma prioriterade åtgärder:

- Driva en aktörsgemensam planering
- Säkra kontaktvägar och resurser

- Följa läget ur ett regionalt perspektiv och skapa lägesbilder
- Erfarenhetsutbyte och sprida goda exempel
- Verka för samordnad kommunikation

Valkoordineringsarbetet påbörjades redan under våren, men intensifierades i slutet av sommaren och i nära anslutning till valet. En särskild e-postadress ("valmailen") skapades till vilken aktörer kunde maila in information och från vilken information delades till aktörerna. Från och med 9 augusti inleddes veckovisa avstämningar i form av särskild telefonkonferens i anslutning till ordinarie torsdagskonferens inom Samverkan Stockholmsregionen. I samband med konferensen skickades också en lägesbild ut veckovis fram till och med torsdagen före valet. I den utvärdering som har gjorts av arbetet har 28 av 29 aktörer svarat att valsamordningen har varit till nytta för den egna organisationen.

Gemensamma regionala inriktningar

En tydlig del av den nya målbilden är att parterna vill gå vidare med förberedda inriktningar för typhändelser. Givet detta startar vi det nya året med att bjuda in till workshops på både samordnande och inriktande nivå tillsammans med kommunikatörer och kommunikationschefer. Scenariot som kommer att belysas är *Omfattande elbortfall* vilket har bedömts som prioriterat att öka kunskap och förmåga kring, eftersom konsekvenserna och samhällspåverkan kan bli stora. Scenariot är, utöver att vara ett tänkbart fall inom krisberedskap, även ett av flera tänkbara scenarios i samband med hybridkrigföring och gråzonskeenden. Genom att tillsammans arbeta med frågeställningarna rör vi oss mot viktiga frågor inom civilt försvar och totalförsvarsplanering.

Gemensamma resurser/funktioner

Beslut om ny funktion: Regional kommunikationskoordinator

8 november fattade chefsgruppen beslut om att övergå från individuell till funktionell förmåga för rollen *Regional kommunikationskoordinator*. Beslutet innebär att skapa en av kompetenspool av kommunikatörer från aktörerna som ska genomgå metodutbildning i rollen som regional kommunikationskoordinator. Beslutet säkrar

kompetens och resurser på flera individer vilket, medför ökad förmåga till att kommunikations- samordning alltid kan genomföras. I ett första steg säkras detta främst vid kända/planerade händelser och vid utdragna förlopp. Beslut om eventuell 24/7-beredskap för funktionen kommer i ett nästa steg.

Nya resurser till Samordningskansliet

Det gemensamma samordningskansliet startade upp verksamhetsåret 2018 med inlånade resurser från Trafikverket, Stockholm stad, Södertörns brandförsvärsförbund och från Länsstyrelsen. Nu har Karin Palmblad, Trafikverket, och Karin Källström, Stockholm stad, gått tillbaka till sina hemmaorganisationer efter mycket uppskattade insatser i det gemensamma arbetet.

Från januari och ett år framåt förstärks samordningskansliet av Kenneth Kollberg, Säkerhetschef Nynäshamns kommun.

Det är en stor styrka för det aktörsgemensamma arbetet att kunna rotera in ny kompetens i kansliet och på så sätt bidrar med ny kunskap, utifrånperspektiv och tar med sig breddade perspektiv hem i arbetet. Inlånen varar ca 1 år, sedan är det dags att rotera in nya inlån.

Kenneth Kollberg,
Nynäshamn

Henrik Nyman
SBFF

Kerstin Hägg
Länsstyrelsen

RSIB-funktionen

RSIB-funktionen har under hösten förstärkt med *Bo Jensen*, säkerhetsstrateg i Haninge kommun, och består i nuläget av åtta personer från regionens aktörer:

- Anders Edstam, Södertörns Brandförsvärsf.
- Anna Zimmerling, Trafikverket
- Christoffer Wedelin, Polisregion Stockholm
- Magnus Wallin, Norrtälje kommun
- Ola Slettenmark, Länsst./Samv.Stockholmsreg.
- Peter Nylind, Polisregion Stockholm
- Carolina Björnsdotter-Paasikivi, Polisen
- Bo Jensen, Haninge kommun

Kalendarium våren 2019

För fullständigt kalendarium se kalendern på www.samverkanstockholmsregionen.se.
Det kan komma att göras uppdateringar.

Möten, forum och utbildningar

22 jan - Utbildning: Att möta informationspåverkan (MSB-utbildning)

24 jan – Reg. samordningsgrupp + kommunikatörsnätverk, uppstartsmöte och workshop

30 jan - Utbildning: RSK Verkställande

31 jan - Utbildning: RSK Verkställande

13 feb - Utbildning: RSK Verkställande

14 feb - Utbildning: RSK Verkställande

14 feb - Inriktande forum + kommunikationschefer, uppstartsmöte och workshop

20 feb - Regional samordningsgrupp

11 mars - Utbildning i WIS

12 mars - Utbildning i WIS

13 mars - Kommunikatörsnätverksmöte

15 mars - Regionalt råd

20 mars - Utbildning Säkerhetsskydd

21 mars - Introduktion regional samverkan för inriktande nivå

28–29 mars - Forum för samhällsskydd och beredskap (samt Regional samordningsgrupp)

3 april - Introduktion regional samverkan (inriktande nivå)

9 april - Introduktionsutbildning regional samverkan (samordnande nivå)

11 april - Regional chefsgrupp

9 maj - Regional samordningsgrupp

14 maj - Kommunikatörsnätverksmöte

16 maj - Introduktion regional samverkan (samordnande nivå)

22 maj - Seminarium regionalt krisstö

18 juni - Regional samordningsgrupp

Avslutningsvis...

Stort tack för ert engagerade arbete under 2018, nu blickar vi tillsammans fram emot ett utvecklande 2019!

//Samordningskansliet
Ola, Inger, Kerstin och Henrik